

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI**

"TASDIQLAYMAN"
O'qiy ishlari bo'yicha prorektor
R. Jumayev
2025y

"JAHON MUSIQA TARIXI"

Fanidan

SILLABUS (ishchi dastur)

3 - kurslar uchun

Bilim sohasi:	200 000 - San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	210000 - San'at
Bakalavriat yo'nalishi:	60211000 - San'atshunoslik (Musiqashunoslik)

Modul/FAN SILLABUSI
San'atshunoslik va pedagogika fakulteti

60211000 - San'atshunoslik (Musiqashunoslik)

ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Jahon musiqa tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	JMT1829
Yil:	2025-2026
Semestr:	5-6
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	240
Ma'ruza	12
Amaliy mashg'ulotlar	12
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	8
Mustaqil ta'lim	208
Kreditlar miqdori:	8
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

F/M M1	Jahon musiqasi tarixi» fanining asosiy maqsadi - bo'lajak mutaxassislarni tayyorlashdagi, ular oldilariga qo'yiladigan masalalarni yechishda ijodiy yondoshishga o'rgatishdan iborat. Bu fanni o'rganayotganda talabalar kompozitorlarning estetik didlariga ahamiyat berishlari kerak. Yosh mutaxassislarni shaxs sifatida rivojlanishlarida hamda shaxsiy ijodiy o'rinlarini topishlarida mazkur fan muhim ahamiyat kasb etadi. Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Mazkur fan yuzasidan talaba musiqa san'ati rivojlanishi tarixiy jarayonining jamiyat tarixiy rivojlanishining evolyusiyasi bilan uzluksiz bog'liqligi, buyuk kompozitorlar ijodining jamiyat ma'naviy hayotiga ta'siri, musiqa haqida, uning mazmuni va ifodalash imkoniyatlari haqida tushuncha va tasavvurlarga ega bo'lishi talab etiladi. Ushbu fan bo'yicha talaba Yevropa musiqa madaniyati, Amerika musiqa maktabi, Rossiya, Sharq xalqlari musiqa madaniyatini davrlari bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lganligini namoyish etishi zarur.
-------------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Fanni o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Jahon musiqasi tarixini, rivojlanish tamoyillari; turli tarixiy davrlar va uslublarga xos bo'lgan oddiy va murakkab shakllar hamda cholg'u va vokal turkumlarni o'rganiladi.
-----------	--

Ta'lim natijalari (TN)

TN 1	- Jahon musiqa madaniyatining ko'p asrlik rivojlanish tarixi hamda hozirgi zamoni;
TN 2	- Jahon musiqa madaniyati va san'atiga oid asosiy yodgorliklar va manbalar haqida tasavvurga ega bo'lishi;
TN 3	- Jahon xalqi hayotining turli tarixiy davrlaridagi eng muhim musiqiy-tarixiy jarayonlarni;
TN 4	- Jahon kompozitorlari ijodiyotining yo'nalishlari va janrlari,uslublarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
TN 5	- Jahon kompozitorlik ijodiyotining asosiy janr va shakllarini, uslubiy voqe'liklarini tahlil etish;
TN 6	- Jahon zamonaviy musiqasidagi jarayonlarni tahlil etish va tanqidiy baholash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Fan mazmuni

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) (M) V-semestr		Soat
M1	Avstriya musiqasining XX asrdagi asosiy musiqiy yo'nalishi ekspressionizm.	2
M2	XX asr ikkinchi yarmi Amerikaning klassik musiqasi	2
M3	Qadimgi Rus musiqasi (XIX asrgacha)	2
Jami:		6
VI-semestr		
M1	XIX asrda Rus musiqasi taraqqiyoti	2
M2	XX asr rus musiqa madaniyati S.Prokofev, D.Shostakovichlar ijodi	2
M3	Musiqiy ijrochilikning rivojlanishi.	2
Jami:		6

. Ma'ruza mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Ma'ruza mashg'ulotlari multimediya bilan jihozlangan auditoriyada 2 ta guruh

uchun professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Amaliy mashg'ulotlari (A) V-semestr		
A1	Nemis kompozitorlik ijodi. R.Shtraus P.Xidemit K. Orf ijodlarida neoklassik tamoyillari misolida.	2
A2	Okean orti davrlari musiqasi. AQSH, Braziliya musiqasi namunalari.	2
A3	Sharqiy Yevropa musiqiy madaniyatlari, milliy kompozitorlik maktablari.	
Jami:		6

VI-semestr		
A1	Rus musiqasi tarixi qadimgi davrdan XIX asrgacha.	2
A2	Rus musiqasi XIX asrda	2
A3	XX asr S. Prokofev, ijodi.	2
Jami:		6

Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlarda faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mosravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Seminar mashg'ulotlari (S) V-semestr		
S1	Avstriya musiqasining XX asrdagi asosiy musiqiy yo'nalishi	2
	ekspressionizm.	
S2	XX asr ikkinchi yarmi Amerikaning klassik musiqasi	2
Jami:		4

VI-semestr		
S1	XIX asrda Rus musiqasi taraqqiyoti	2
S2	XX asr rus musiqa madaniyati S.Prokofev, D.Shostakovichlar ijodi	2
Jami:		4
Jami:		32 soat

Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar (MT)

Mustaqil tahlimni tashkil etishda mazkur fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:

- ✓ darslik, o'quv qo'llanma, maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha fanlar boblari va mavzularini o'rganish;
- ✓ tarqatma materiallar bo'yicha mahruzalar qismini o'zlashtirish;
- ✓ avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- ✓ yangi musiqiy texnik vositalar va texnologiyalarni o'rganish;
- ✓ talabani ilmiy tekshirish (ijodiy) ishlarini (TITI) bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari yoki mavzularini chuqur o'rganish;
- ✓ faol o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari (ishbilar o'yinlar, diskussiyalar, seminarlar, kollokviumlar va b.)

Mustaqil tahlimni tashkil etishning mazmuni axborot-tahlil resurslaridan, tahlil muassasasida mavjud kutubxona, fonoteka va videoteka jamg'armasidan, reytinglari, o'quv laboratoriyalari, ovoz yozuvi studiyalari, teleradiokompaniyalari va konsert zalalaridan unumli foydalanishdan, bajarilgan ishlarning tahlilini bayon etishdan iboratdir. Mazkur fanning xususiyatlaridan kelib chiqib kasbiy mahoratni rivojlantirish va takomillashtirishga qaratilgan vazifalarni maqsadli amalga oshirish ham nazarda tutiladi. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

No	Mustaqil ta'lim (MT) 5-semestr	Soatlar
MT1	Qadimgi davr musiqsi. Fikr mulohaza, munozaralar rakursida	10
MT2	G.F. Gendel ijodida Sharq musiqasi	10
MT3	Amir Temur siymosi Yevropa kompozitorlari ijodida	10
MT4	F. Shopen va Polyak musiqasi san'ati.	10
MT5	G. Berliozning musiqiy tanqidiy qarashlari	10
MT6	F. List fortepiano ijrochiligining islohotchisi	10
MT7	R. Shubertning qo'shiqchilik lirikasi	10
MT8	Dasturli simfonizm rivojida G. Berliozning "Fantastik simfoniya" ahamiyati	10
MT9	Dj. Rossini opera ijodi	10
MT10	D. Verdi va italyan opera san'ati	10
MT11	F. Listning dasturli simfonik poemalari.	4
Jami:		108
Mustaqil ta'lim (MT) 6-semestr		
MT1	F. Shubert romanslari	10
MT2	"Qudratli to'lda" va rus musiqasi san'ati	10
MT3	Rimskiy - Korsakov ijodida sharq mavzulari	10
MT4	R. Shchedrin ijodi	10
MT5	S. Prokofyev baletlari	10

MT6	D Shostakovich "24 prelyudiya va fuga" turkumi	10
MT7	L.Betxoven va simfonizm	10
MT8	Musiqda impressionizm	10
MT9	XX asr musiqasi yo'nalishlar va omillar.	10
MT10	Yangi vena maktabi namoyandalari. A. Shonberg, A. Berg, A. Vebern. A. Shonbergning XX asr musiqiy madaniyatdagi o'rni. Dodekafon	10
MT11	XX asr fransuz, Nemis musiqasi madaniyati	4
Jami		104
Umumiy		208

Asosiy adabiyotlar

1. Галущенко И.Г. История музыки народов мира. Вып.3. Т., "Музыка", 2008.
2. История зарубежной музыки. Выпуск 1-6, М.-СПб., 1986-2001. I-т.-535 б., II-т. -277 б., III-т. - 533 б., IV-т. - 529 б., V т. - 448 б.
3. История русской музыки. Выпуск 1-4, М., 1981-1987. I-т.-623 б., II-т.- 580 б., III-т.-486 б., IV-т.-525 б
4. O.A.Ibrohimov, G'.M.Xudoev. "Musiq tarixi" O'quv qo'llanma T.2018y., 313b.
5. R.Tursunova, G.Tursunova. "Jahon musiq tarixi" O'quv qo'llanma T.2017y., 153b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ш.М.Мирзиёев. Танкидий тахлил, катъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11
2. Ш.М.Мирзиёев. Буюк келажакимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга курашимиз. Тошкент "Ўзбекистон" – 2017 й.
3. Ш.М.Мирзиёев. Эркин ва фаравон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. "Ўзбекистон" НМИУ, 2016й.
4. Ш.Мирзиёев. Қонуи устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. "Ўзбекистон" НМИУ, 2016 й.
5. Gruber R. Istoriya muzikalnoy kulturi. t. 1-2, M.,1941-1953.-873 b.
6. Muzikalnaya estetika Zapadnoevropeyskogo srednevekovya i Vozrojdeniya. M., 1965.-546 b.
7. Muzikalnaya estetika Zapadnoy Evropy XVII-XVIII vv. M.,1971.-534s
8. Muzikalnaya estetika stran Vostoka. M., 1967.-437 b.
9. Muzikalnaya estetika Germanii XIX v. t. 1-2, M., 1983.-287 b.
10. Теоретические наблюдения над историей музыки. М., 1987.-295 б.
11. Очерки по истории зарубежной музыки. М., 1983.

12.	История и современность. Л., 1981.
13.	Житомирский Д., Леонтева О., Мяло К. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны. М., 1989.-303 б.
14.	Габитова А. Минимализм в музыке. Т., 2007.-125 б.
	Интернет сайтлари:
	1. www.тдпу.уз
	2. www.педагог.уз
	3. www.зиёнет.уз
	4. www.еду.уз
	5. тдпу-интранет.Пед

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llash olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;

- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga xarakt qilgan bo'lsa;
- v) 3 baho olish uchun talabaniing bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaniing bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Ibodov O'ktam Rasulovich o'qituvchi
E-mail:	ibodovuktam7419@gmail.com
Tashkilot:	Buxoro davlat universiteti San'atshunoslik va pedagogika fakulteti "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrası
Taqrizchilar:	D.Yu.Ro'ziyev - p.f.n., professor B.I.Mustafojev - p.f.n., professor

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2025 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrasining 2025 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

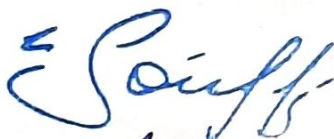
O'quv uslubiy

departament boshlig'i:

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

S.S. Davlatov

S.S. Azimov

T.I. Rajabov

O'.R. Ibodov